

TRATTEN

INFORMATIONSTIDNING FÖR PERSONAL PÅ
BARNMORSKEMOTTAGNINGARNA

CENTRALA MÖDRAHÄLSOVÅRDEN
REGION VÄRMLAND
MARS 2024

Innehåll

Ny samordningsbarnmorska	s 03
Vaccinationer	s 03
Administrera Doxyferm i Cosmic	s 03
Film om föräldraskap	s 03
Fråga om våldsutsatthet	s 04
Nya och reviderade rutiner	s 04
Hemförlossning	s 04
AHA	s 05
Hemförlossning	s 05
Vårddatasammanslagning i Cosmic	s 06
KUB - prover saknas	s 06
Provtagning covid-19 under sommaren	s 06
Information från Livets tråd	s 07
Kalendarium	s 08

Glad Påsk

önskar
Centrala mödrahälsovården
Ingela, Maria, Tora, Sofia, Gunilla

Tratten är en informationstidning för personal på barnmorskemottagningarna
Ansvarig utgivare: Ingela Larsson, redaktör: Gunilla Svedlund

Kontaktuppgifter till Centrala mödrahälsovården i Värmland:

Tora Thörnblad, Mödrahälsovårdsöverläkare, toraleviken.thornblad@regionvarmland.se
010-831 70 03

Ingela Larsson, Samordningsbarnmorska, Ingela.Larsson@regionvarmland.se 010-831 67 08

Gunilla Svedlund, Assistent, gunilla.svedlund@regionvarmland.se 010-831 67 06

Sofia Nääs, Psykolog/Verksamhetsutvecklare, sofia.naas@regionvarmland.se 010-831 60 16

Besöksadress och postadress:

Älvgatan 39
652 30 Karlstad
010-831 67 06

1177.se/varmland • vardgivarwebben • regionvarmland/intranatet.se

Ny samordningsbarnmorska

Hej!

Jag heter Maria Heggen är barnmorska och tar nu över rollen som samordningsbarnmorska efter Ingela.

Jag har jobbat inom Kvinnosjukvården och barnmorskemottagningar i Värmland sen 1990.

Sedan 2012 har jag jobbat med verksamhetsutveckling av gynekologisk screening och deltagit i flera projekt kring det, nu senast införandet av nya kallelsesystemet HKS.

Jag börjar jobba delvis som samba nu när Ingela tar ut lite semester och tar över helt från 1/6. Min arbetstid kommer vara 80 % som Samba och 20% på ultraljudsmottagningen.

Ni når mig på mail maria.heggen@regionvarmland.se

Telefon: 010-831 59 64

/Maria

Vaccinationer

Fortsätt rekommendera vaccination mot kikhosta. Under våren och sommaren har vi sedan 1:a mars 2024 uppehåll i vaccination mot Covid-19 och influensa. Informationsbrevet till patienter från folkhälsomyndigheten är uppdaterat, [Om vaccinationer för dig som är gravid \(folkhälsomyndigheten.se\)](https://www.folkhalsomyndigheten.se/om-vaccinationer-for-dig-som-ar-gravid) Viktigt att fortsätta motivera de gravida till vaccination, upprepade gånger under graviditeten. Vi i Värmland ligger relativt lågt för 2023 trots att vaccinet mot kikhosta varit gratis under hela året.

Graviditetsregistret behöver bli ifyllt för vaccination på eftervårdsbesöket, där vi som region behöver minska svaret "vet ej". Man kan antingen fråga sin patient vid eftervårdsbesöket eller gå in i MittVaccin och kontrollera om den gravida blivit vaccinerad. Vi har ca 25% "vet ej" svar för vaccinationer under graviditet.

/Tora

Administrera Doxyferm i Cosmic

När behandling med tablett Doxyferm mot klamydiainfektion ges till patienter på barnmorske- eller ungdomsmottagning ska detta registreras in i läkemedelslistan i Cosmic. Hur registreringen görs finns att läsa i, [INS-24955 Administrera Doxyferm i Cosmic](#)

Det är viktigt att läkemedelslistan är aktuell om patienten söker vård någon annanstans.

/Ingela

Film om föräldraskap

På SVT Play finns en film om föräldraskap och stöd till båda föräldrarna, [Puss hej då | SVT Play](#)
Tipsa gärna blivande föräldrar om filmen.

/Tora

Fråga om våldsutsatthet

Alla patienter som söker barnmorskemottagning för graviditetsövervakning, preventivmedel eller STI ska tillfrågas om de har varit eller är utsatta för våld i nära relation.

En övergripande rutin för verksamhetsområde Barn, unga och familjhälsa finns, Fråga om våldsutsatthet barn, unga och familjhälsa

I instruktionen Fråga om våld inom barnmorskemottagningar Värmland finns information om hur och när frågan ska ställas samt dokumentation. Observera att det under dokumentation finns angivet i vilka journalmallar dokumentationen ska göras samt vilka diagnos- och KVÅ-koder som ska användas i de olika journalmallarna.

I instruktionen finns också metodstöd för frågor om våld till vuxna samt flödesschema för vidare hantering efter fråga om våldsutsatthet.

[RUT 26578 Fråga om våldsutsatthet barn, unga och familjhälsa](#)
[INS 27951 Fråga om våld inom barnmorskemottagningar Värmland](#)

/ Ingela

Nya och reviderade rutiner

- Vi har publicerat en ny vådrutin, [VÅR-23861 Ätstörning eller låg vikt vid graviditet](#) som vi från CMHV kommer att gå igenom på vår gemensamma utbildningsdag den 16:e april. Läs gärna igenom innan.
- [VÅR-11308 Hypertensiva tillstånd under graviditet](#) är nu uppdaterad. Vi jobbar dock med en ytterligare uppdatering som inte kommer bli lika omfattande.
Ändringar som är aktuella:
 - o förtydliganden kring blodtryckstagnning och diagnos
 - o screeningen för riskfaktorer finns nu med i vådrutinen varför VÅR-23179-v.2.1 Preeklampsi- screening och förebyggande behandling med ASA nu arkiverats.
 - o vi har tagit bort graviditetshypertoni som moderat riskfaktor
 - o möjlighet att avskriva diagnosen graviditetshypertoni vid enstaka förhöjda blodtryck på förlossningen
 - o hur länge patienterna behöver följas postpartum och hur ofta har förtydligats
 - o vilka som skall utreda postpartum och ansvarsfödelning mot BMM har förtydligats
- [RUT-13109 Medicinskt och psykosocialt basprogram](#) – uppdaterad med att man skall prata om preventivmedel i sen graviditet, ex graviditetsvecka 35 i enlighet med Socialstyrelsens nya riktlinjer.
- [VÅR-13725 Anemi och järnbehandling under graviditet och postpartum](#) - observera uppdatering från 2022 om järnbehandling. Alla med ferritinvärden under 150 skall behandlas med järntillskott, se algoritmen i vådrutinen Anemi och järnbehandling under graviditet och postpartum Jag har uppdaterat rutinen ytterligare kring utredning för B 12-brist med provtagning med metylmalonsyra (MMA). Om MMA är lågt eller normalt föreligger ingen B-12 brist.

/ Tora

AHA

Vi har nu 3 AHA:er där BMM missat att blodgruppera eller ta immuniseringsprov på den gravida. I två fall är blodgruppering inte beställd från BMM i tidig graviditet och i det tredje saknas blodgruppering och immuniseringsprov.

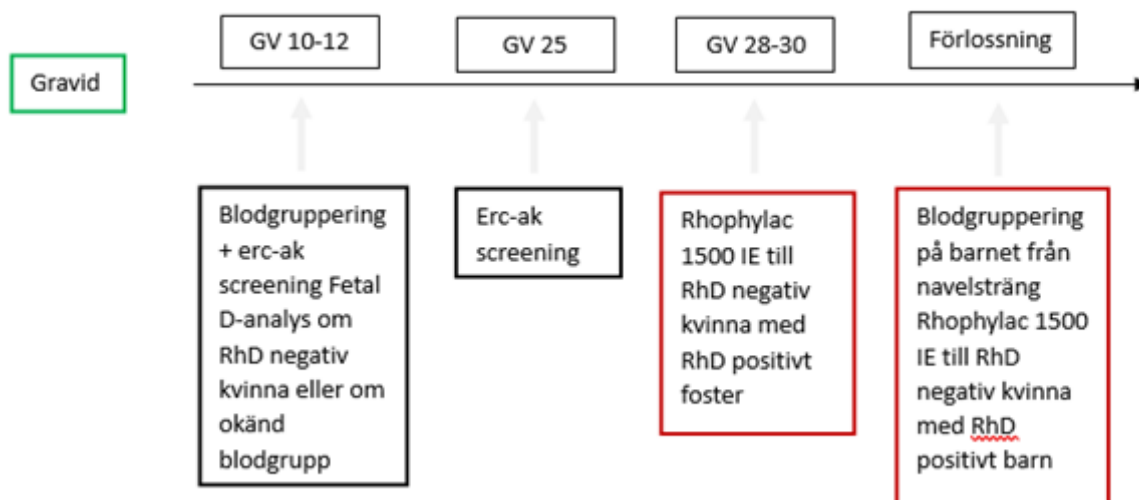
Det är viktigt att beställning av blodgruppering görs via blankett i Cosmic, annars kan vi inte spåra att vi uppfyllt vårt uppdrag. Beställning av blodgruppering skall endast göras i Cosmic.

I graviditetsvecka 20 skall man alltid gå in på blodgrupperingssvaret för att se om den gravida är immuniserad för att kunna avgöra om man skall beställa nytt immuniseringsprov. Om den gravida redan är immuniserad skall inte nytt immuniseringsprov tas på rutin i graviditetsvecka 25 utan patientens immuniseringsprover sköts då med särskild ordination från Örebro. Om den gravida inte är immuniserad skall alla lämna nytt prov (oavsett Rh-status).

För att veta om man sedan ska ge Rhophylac i graviditetsvecka 28–30 eller ej behöver man gå in i scannade dokument för att se fostrets Rh-D genotypning. Rhophylac skall ges efter att immuniseringsprovet är taget, inte innan.

Vi får diskutera detta vid kommande yrkesträffar i höst.

/ Tora

Hemförlossning

Om en gravid gått på BMM under sin graviditet och själv väljer att föda hemma skall diagnossättning ske på eftervårdbesöket enligt nedan:

- DM034 - Planerad hemförlossning, överförd till sjukhus efter barnets födelse
- DM033 - Planerad hemförlossning, överförd till sjukhus under förlossningen före barnets födelse
- DM032 – Planerad och genomförd hemförlossning utan sjukhusvård

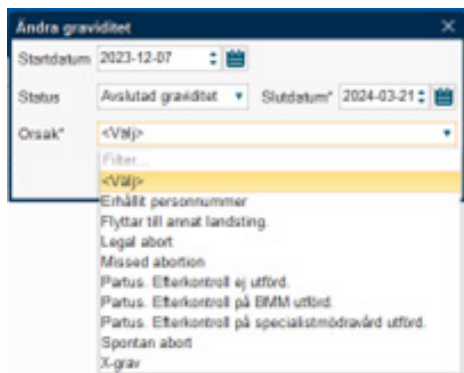
/ Tora

Vårddatasammanslagning i Cosmic

En patient som är registrerad med ett reservnummer och erhåller personnummer ska kopplas ihop i Cosmic och RuNaR. Sammankopplingen blir synligt via två olika symboler som leder till den inaktiverade journalen. Informationen om kopplingen visas både i patientlisten och i patientkortet under fliken Kopplade inaktiva nummer. En instruktion om hur detta görs finns i [INS-09062 Cosmic patientkort](#) sidan 7 – 8.

När kopplingen är gjord ska en beställning av vårddatasammanslagning ske, [Rut-07701 Vårddatasammanslagning](#).

Vad som behöver göras i Cosmic innan formuläret skickas till Cosmic Förvaltningen, Region-IT framkommer i formuläret, [FOR-08419 Vårddatasammanslagning, beställning](#) Om patienten har en pågående graviditet på reservnumret måste den avslutas innan formuläret skickas in, välj "Erhållet personnummer" som orsak.

The screenshot shows a window titled "Andra graviditet" with a close button. It contains several fields: "Startdatum" set to 2023-12-07, "Status" set to "Avslutad graviditet", and "Slutdatum" set to 2024-03-21. The "Orsak" field is open, showing a dropdown menu with the following options: "<Välj>", "Erhållet personnummer", "Flyttar till annat landsting", "Legal abort", "Missad abortion", "Partus. Efterkontroll ej utförd.", "Partus. Efterkontroll på BMM utförd.", "Partus. Efterkontroll på specialismödravård utförd.", "Sportan abort", and "X-grav".

När det görs en vårddatasammanslagningen på gravida ska ny graviditet startas på och anteckningar samt journaltabeller från den avslutade graviditeten kopplas till den nystartade. Hur anteckningar och journaltabeller kopplas, se [INS-09021 Koppla graviditet](#).

Barnmorskemottagningarna behöver ha en lokal rutin om vem som gör vad på de olika BMM.

/ Ingela

KUB - prover saknas

Jag har haft korrespondens med verksamhetschef för laboratoriemedicin, Charlotta Gestblom då Ultraljudsmottagningen på KSV flaggat för fortsatta bekymmer med saknade KUB-prover. KUB-prover som inte är tagna när ultraljudsundersökningen görs kommer inte kompletteras om graviditetsvecka 13+0 har passerats, då det inte bidrar till riskberäkningen. Detta gäller:

1. Infomerad patient om vilka prover som skall tas och när.
2. Provtagningsunderlag i pappersform med datum när proverna skall tas.
3. Glöm inte skicka iväg remisserna elektroniskt i Cosmic.

/ Tora

Provtagning covid-19 under sommaren

Gravida med 2 riskfaktorer för trombos eller som är svårt sjuka och därmed sängliggande rekommenderas testas med PCR vid symtom på Covid-19. De patienter som saknar riskfaktorer för trombos och är uppegående behöver inte testas för Covid-19. Ingen provtagning för influensa behövs under vår och sommar. Om ett antigen test för Covid-19 är positivt behövs inget PCR för att säkerställa provsvaret men en riskbedömning angående trombos ska göras. Vid utfall för riskfaktor för trombos skickas remiss till Specialistmödravården för trombosprofylax.

/Tora

Information från Livets tråd

- Aktuellt om amning

Amningskurser till blivande föräldrar

Familjecentralen i Säffle har startat upp ett projekt med amningsmottagning. De erbjuder amningskurser till blivande och nyblivna föräldrar, både digitalt och på plats i Säffle.

Erbjudandet gäller hela Värmland och är kostnadsfritt.

Deltagarna får anmäla sig till sin barnmorska eller BHV-sjuksköterska som i sin tur får mejla eller skriva Messenger i Cosmic till Marie Danielsson eller Benita von Essen.

Amningskurs 11 april, 13-17, Familjecentralen Säffles konferensrum

Amningskurs 14 maj, 11-16, Digitalt via teams

Anmälan till benita.i.vonessen@regionvarmland.se (barnmorska) eller marie.danielsson@regionvarmland.se (BHV-sjuksköterska)

Råd till dig som vill stoppa produktionen av bröstmjölk

Information om hur bröstmjölksproduktionen stoppas utan läkemedel.

[INF-24722 Råd till dig som vill stoppa produktionen av bröstmjölk](#)

Kyl och frys

Nu finns det kyl och frys på förlossningsavdelningen där det finns möjlighet att förvara urmjölkad bröstmjölk

[RUT-20838 Handmjölkning hos gravida med diabetes](#)

Vårdprogram, Bröstkomplikationer i samband med amning

Vi använder Stockholms läns vårdprogram.

Den finns att ladda ner via länk:

[Bröstkomplikationer i samband med amning \(kunskapsstodforvardgivare.se\)](#)

Livets tråd är en arbetsgrupp med representanter från hela vårdkedjan. Gruppen arbetar med omvårdnadsfrågor för att underlätta samarbetet mellan olika vårdgivare som möter den blivande och nyblivna familjen.

Arbetsgruppen ska bland annat verka för metodutveckling, utbildning och utvärdering i framförallt amningsfrågor för all personal i hela vårdkedjan och verka för att en gemensam amningspolicy hålls aktuell.

Arbetsgruppen ska också verka för ett bra fungerande samarbete och kommunikation mellan olika vårdgivare, i samråd med berörda chefer.

Medlemmar i Livets tråd

Astrid Ekeberg
Benita von Essen, vikarie
Camilla Besterman
Cristina Gillå
Eva Rickman
Helena Donborn
Ingela Larsson
Katarina Sefton
Madeleine Pizarro Torrijos
Magdalena Fritzson, föräldraledig
Nina Stanizewski
Suzanna Sundström
Ulrica Gustafsson
Ulrika Huatorpet Nilsson

Frågor och synpunkter:

cristina.gilla@regionvarmland.se

Ingela.Larsson@regionvarmland.se

[Livets tråd hemsidan](#)

KALENDARARIUM

Utbildning som är markerad med * anordnas eller stöds av CMHV och är obligatorisk för att du ska få rätt kompetens och klara av ditt uppdrag.

Vid deltagande i utbildningar ska förankring med närmaste chef göras.

Centrala mödrahälsovården anordnar eller stöder:

* Amning, stöd i amningsstarten

Webbutbildningen är uppdelad i 6 delövningar. Alla övningar utom den som handlar om sena prematurer hör till den baskunskap som alla som ger råd kring späda barn och amning ska ha kunskap om. Efter varje faktaavsnitt går du till länken självtest för att svara på ett antal frågor.

[Utbildningsplattformen](#)

Motiverande samtal, [Utbildningsplattformen](#)

Vårens grundutbildningar i MI ställs in relaterat till det övergripande beslut som hälso- och sjukvårdsledningen tagit, för att minska kostnaderna för 2024 (se mer information på Intranät).

Vi hoppas åter kunna erbjuda grundutbildningar i MI, våren 2025.

Kommande utbildningar

April

* BMM-dag

16 april, heldag, Galaxen, Regionens hus
För barnmorskor på BMM och MHV-läkare
Inbjudan är utskickad